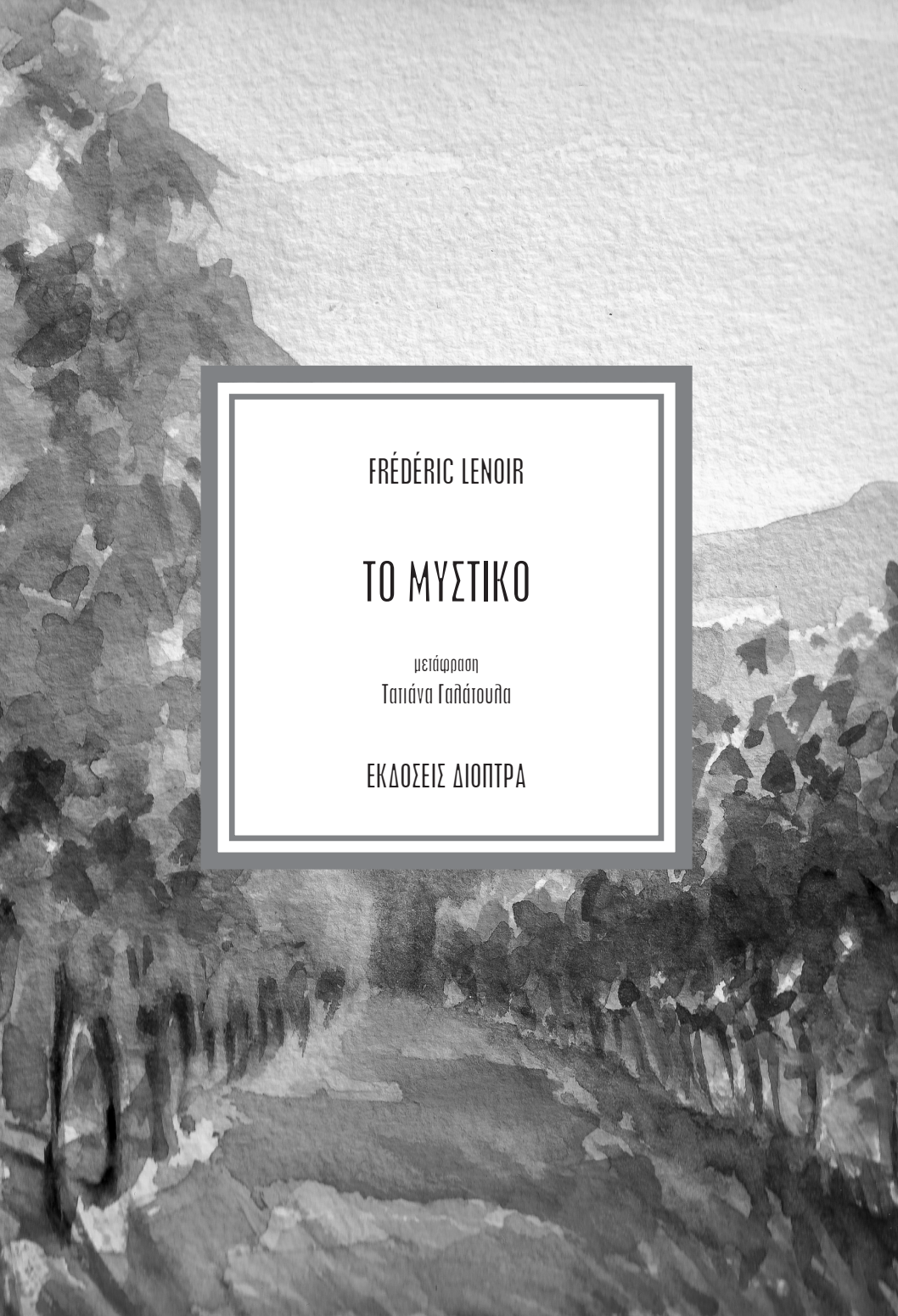

FRÉDÉRIC LENOIR

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

μετάφραση
Τατιάνα Γαλάτουλη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

ΜΕΡΟΣ 1ο

Όλα άρχισαν εκείνη τη βραδιά, στις 7 Αυγούστου. Ο Πιερ Μορέν περπατούσε εδώ και κάτι λιγότερο από ένα μισάωρο, όταν έφτασε στην κορφή του λόφου που ορθωνόταν πάνω από τη λαγκαδιά. Συνάντησε ξανά με αναγάλιασμα τη γέρικη βελανιδιά που δέσποζε εκεί αιώνες ολόκληρους. Του άρεσε να κάθεται κάτω από τη βελανιδιά, με την πλάτη του γερμένη στον κορμό της, για να αποθαυμάζει την όμορφη και άγρια φύση. Στο βάθος της λαγκαδιάς κυλούσε ένα ποτάμι περιστοιχισμένο από ιτιές και λεύκες. Στην απέναντι μεριά, ένα αδιαπέραστο δάσος ανηφόριζε με μια κλίση απότομη. Πέρα μακριά, όταν ο καιρός ήταν κρύος και ξηρός, διακρίνονταν οι βουνοκορφές.

Ένας πρηνής αγρός χώριζε τη μοναχική βελανιδιά από το ποτάμι. Σιγά σιγά είχε αρχίσει να διεκδικείται από τα χερσοτόπια, από τότε που η φυλλοξήρα είχε αφανίσει σχεδόν όλους τους αμπελώνες της νότιας Γαλλίας. Τον αποκαλούσαν «Αγρό των Βράχων», γιατί ήταν άλλοτε διάστικτος από βράχια. Οι αγρότες τα είχαν συγκεντρώσει στο κέντρο του αγρού, στοιβαγμένα σε μια γιγάντια στήλη, κι έπειτα είχαν φυτέψει

αμπέλια στις ηλιόλουστες μπάντες. Δεν υπήρχε πια ούτε ίχνος ανθρώπινης εκμετάλλευσης στον αγρό, που είχε κυριευτεί από τα αγριόχορτα και την ακανθώδη βλάστηση. Ακόμα και τα παλιά αμπέλια, που είχαν αφεθεί να ρημάξουν, είχαν αποκτήσει τώρα μια άγρια ζωή.

Κουρνιασμένος στη βάση του ροζιασμένου κορμού, ο Πιερ Μορέν έφαγε μερικές μπουκιές μαύρο ψωμί και ήπιε μια γενναιόδωρη δόση κρασί. Ήταν η εποχή του αποθερίσματος των σανών, και ο νεαρός άντρας ήταν κατάκοπος ύστερα από μια ζεστή μέρα δρεπανίσματος. Με τα βλέφαρά του να τρεμοπαίζουν, απολάμβανε τον ήλιο που ρόδιζε τον ορίζοντα. Είχαν περάσει περίπου δύο μήνες από την τελευταία φορά που είχε πάρει το μονοπάτι που έβγαζε στον Αγρό των Βράχων, και ρέμβαζε ατενίζοντας συγκινημένος εκείνη τη θέα που τον μάγευε.

Αυτή η λαχτάρα του να βρίσκεται μόνος στη φύση φαινόταν ανέκαθεν ύποπτη στους κατοίκους του χωριού. Από τότε που ήταν παιδί και περιπλανιόταν μέρα νύχτα στους αγρούς και στα δάση, ήταν αναγκασμένος να ανέχεται τον χλευασμό τους. Αλλά δεν τον ένοιαζε. Μόλις το κουδούνι σήμαινε το σχολασμα, ο Πιερ άφηνε πίσω του το χωριό τρέχοντας, προσπερνούσε το γεφύρι από ξερολιθιά και ροβολούσε ως το ποτάμι. Εκεί, ξεφορτωνόταν βιαστικά τον ασφυκτικό ζυγό της σχολικής ποδιάς, πετούσε τα τετράδιά του μες στα ψηλά χορτάρια κι έπειτα σκαρφάλωνε με ένα σάλτο σε κάποιο δέντρο ή καθόταν ανακούρκουδα δίπλα στο νερό και βύθιζε το βλέμμα του στις φιδωτές διαδρομές του ρέματος, αναζητώντας άπιαστες μορφές ζωής.

Ο μικρόκοσμος των ζώων τον σαγήνευε. Όταν ήταν παιδί, μπορούσε να περιεργάζεται για ώρες μερικά τετραγωνικά εκατοστά καλυμμένα με βρύα στη βάση ενός γέρικου κορμού, σαγηνεμένος από την αδιάκοπη δραστηριότητα των εντόμων. Παρακολουθούσε τη διαδρομή ενός μυρμηγκιού φορτωμένου με το κουφάρι ενός σκαραβαίου, έκπληκτος που το έβλεπε να κουβαλάει πρόθυμα ένα βάρος τόσο μεγαλύτερο από το δικό του. Όταν το μυρμήγκι συναντούσε κάποιο απροσπέλαστο εμπόδιο, ο Πιερ μετακινούσε μετά χαράς το χαλίκι ή το κλαδάκι που του έφραζε τον δρόμο. Το συνόδευε για δεκάδες μέτρα, μέχρι που το μυρμήγκι έφτανε τελικά σε κάποια από τις εισόδους της μυρμηγκοφωλιάς. Παρατηρούσε τους πολυάριθμους στρατιώτες να ελέγχουν την άφιξη του κυνηγού, τους εργάτες να γυροφέρνουν τη λεία κι έπειτα να οργανώνουν σχολαστικά τη μεταφορά της στο εσωτερικό της μικρής χωμάτινης κοιλότητας.

Όμως, αυτό που άρεσε περισσότερο στον Πιερ ήταν να ξαπλώνει στη χλόη, λίγο παραπέρα από το ποτάμι, να κλείνει τα μάτια και να ακούει το τραγούδι της φύσης. Πάνω στο αδιάκοπο μουρμούρισμα της ροής του νερού χόρευαν ένα σωρό διαφορετικές φωνές: η διαπεραστική κραυγή του σπίνου, το σφύριγμα του ανέμου μες στα φυλλώματα της συστάδας από λεύκες, το τιτίβισμα των μελισσοφάγων, ο αμυδρός τριγμός μιας ακρίδας. Κάποιες φορές ήταν τόσο έντονα παρών σε αυτή τη βουκολική συμφωνία, ώστε ένιωθε σαν να έλιωνε μέσα σε εκείνο το σύμπαν των ήχων και να έχανε κάθε επίγνωση του εαυτού του: γινόταν ένα με το νερό, τον άνεμο, το κελάηδημα των πουλιών. Δεν ήταν πια στη φύση – γινόταν μέρος της φύσης.

Δεν άργησε να καταλάβει ότι ο άνθρωπος αποτελούσε τη μεγαλύτερη απειλή γι' αυτά τα μικρά πλάσματα που του ήταν πλέον τόσο οικεία. Εναντιωνόταν συχνά στους συμμαθητές του, όταν τους έπιανε να ξεριζώνουν τα φτερά μιας δύσμοιρης λιβελούλης ή να κλοτσούν με μανία μια μυρμηγκοφωλιά. Και δεν αγανακτούσε μόνο με το μαρτύριο που υπέμεναν χωρίς λόγο τα ζώα – είχε παρατηρήσει τόσες φορές τη χάρη των κινήσεών τους και την περιπλοκότητα του τρόπου ζωής τους, ώστε δεν μπορούσε παρά να θεωρεί ότι αυτές οι πράξεις αποτελούσαν τρομακτικές βαρβαρότητες.

Αυτές οι αντιδράσεις τού προκαλούσαν συχνά μπελάδες με τα παιδιά του μικρού κοινοτικού σχολείου. Η κατάσταση ξέφυγε από τον έλεγχο, όταν ο Πιερ ξεκινούσε την πρώτη γυμνασίον. Είχε δείξει σε έναν συμμαθητή του ένα εντυπωσιακό μελίσσι, φωλιασμένο στον κουτσουρεμένο κορμό ενός γέρικου, ξεριζωμένου δέντρου. Παρακολουθούσε εβδομάδες ολόκληρες τη δραστηριότητα των εντόμων και είχε ήδη καταφέρει να πλησιάσει το μελίσσι τόσο διακριτικά, ώστε οι μέλισσες τον είχαν αφήσει να περιεργαστεί την κυψέλη τους που ξεχειλίζει μέλι, πετώντας ολόγυρά του χωρίς να του επιτεθούν ούτε μία φορά. Την επόμενη Κυριακή, καμιά δεκαριά παιδιά τον έσυραν και τον έδεσαν με τη βία σε ένα δέντρο μερικά μέτρα μακριά από το μελίσσι και έβαλαν φωτιά στην κυψέλη. Ο Πιερ παρακολουθούσε τις εκατοντάδες πανικόβλητες μέλισσες, που δεν ήξεραν τι να κάνουν για να γλιτώσουν από τη φωτιά. Του φάνηκε ότι άκουγε τις απελπισμένες κραυγές τους και αισθανόταν αβάσταχτες ενοχές που τις είχε προδώσει αποκαλύπτοντας την κρυψώνα τους. Μεθυσμένος από οργή και οδύνη, κατάφερε να ελευθερωθεί και όρμησε στην εστία της φωτιάς,

απ' όπου ήδη ορθώνονταν φλόγες που έφταναν το ένα μέτρο. Στην αρχή οι συμμαθητές του τον κορόιδευαν, αλλά ξαφνικά συνειδητοποίησαν ότι ο Πιερ δεν ξεπρόβαλλε από την πυκνή κουρτίνα του καπνού. Προστατεύοντας τα στόματά τους με τα μαντίλια τους, κατάφεραν να τον τραβήξουν από τα πόδια. Ο Πιερ, ασφυκτιώντας από τον καπνό, είχε λιποθυμήσει. Το κορμί του ήταν διάσπικτο από τα σημάδια που είχαν αφήσει πάνω του τα τσιμπήματα των μελισσών. Τον πήγαν στο χωριό, αλλά έπρεπε να μεταφερθεί στην πόλη για να λάβει την κατάλληλη ιατρική φροντίδα. Ο γιατρός δήλωσε ότι ο Πιερ ήταν ακόμα ζωντανός από θαύμα και έδωσε εντολή να παραμείνει στο κρεβάτι για μία εβδομάδα. Ο δάσκαλος, ο Πολ Οσάν, τα έψαλε στους ενόχους και εκμεταλλεύτηκε την απουσία του Πιερ για να εξηγήσει στους υπόλοιπους μαθητές ότι ο Πιερ Μορέν ήταν «διαφορετικός», ότι αντιμετώπιζε «με μεγάλη ευαισθησία τα ζώα» και ότι έπρεπε να πάνσουν να τον πειράζουν.

Ύστερα απ' αυτό το γεγονός, το αγόρι απομονώθηκε ακόμα περισσότερο από τα άλλα παιδιά του χωριού – τόσο επειδή οι συμμαθητές του είχαν ακούσει μια από τις πιο γερές κατσάδες της ζωής τους εξαιτίας αυτού του περιστατικού όσο και επειδή ο Πιερ είχε χάσει πια κάθε εμπιστοσύνη στους ομοίους του. Όποτε δεν βρισκόταν στην τάξη και δεν δούλευε στα χωράφια, τριγυρνούσε στο δάσος, ακολουθούσε ώρες ολόκληρες τη διαδρομή των ρεμάτων, ατένιζε τον ορίζοντα από τις κορφές των λόφων και, συχνά, έμενε εκεί τα βράδια και κοιμόταν κάτω από τον έναστρο ουρανό.

Ο Πιερ ζούσε μόνος του με τη μητέρα του, την Εμιλί Μορέν,

που είχε αρχίσει να ανησυχεί. Τελικά, όμως, αποδέχτηκε την τάση ανεξαρτησίας του παιδιού της και τη λαχτάρα του γι' αυτές τις νυχτερινές αποδράσεις. Το μόνο που τη στενοχωρούσε ήταν η κατηγορηματική άρνηση του Πιερ να συνεχίσει τις σπουδές του στην πόλη. Η Εμιλί ήταν μια απλοϊκή αγρογάρτρια και έκανε σκληρές οικονομίες για να προσφέρει στον μοναχογιό της μια θέση σε ένα πανεπιστήμιο με οικοτροφείο. Όμως, ο Πιερ ανέκαθεν αγαπούσε περισσότερο τα δάση και τις αγροτικές δουλειές από την αριθμητική και τη γραμματική.

Ο Πιερ είχε μόλις κλείσει τα δεκαεννιά και δεν ονειρευόταν για το μέλλον του τίποτα άλλο παρά να μείνει στο χωριό και να ζει ταπεινά από τις εποχιακές δουλειές. Του αρκούσε και με το παραπάνω για να είναι ευτυχισμένος.

Εκείνη τη βραδιά, στις 7 Αυγούστου, ο Πιερ Μορέν έφυγε από τα χωράφια, αλλά δεν γύρισε στη φάρμα. Ακολούθησε το παλιό, φιδωτό μονοπάτι που ανηφόριζε πάνω από το χωριό και έβγαζε στον εγκαταλελειμμένο αμπελώνα. Καθώς τελείωνε το λιτό βραδινό γεύμα του, ο ήλιος έσβηνε στον ορίζοντα. Μέσα σε λιγότερο από δύο ώρες θα έπεφτε το σκοτάδι. Ο Πιερ καθόταν εκεί, με τα μάτια κλειστά, απολαμβάνοντας τη δροσιά της μέρας που έφτανε στο τέλος της. Άκουγε τα πουλιά που τιτίβιζαν μες στο φύλλωμα της βελανιδιάς. Χαμογέλασε και σκέφτηκε ότι απολάμβαναν κι αυτά τη γλυκάδα του αέρα ύστερα από άλλη μια αποπνικτική μέρα.

Γλυκές εικόνες διάβαιναν ήρεμα τον νου του. Τελικά, κυριάρχησε η εικόνα του προσώπου της Πολίν. Γνώριζε τη δευτερότοκη κόρη του καφετζή από τότε που ήταν παιδιά. Ήταν λίγο μεγαλύτερος από εκείνη. Την παρακολουθούσε καθώς μεγάλωνε και είχε προσέξει πόσο ομόρφαινε με το πέρασμα των χρόνων. Είχε γίνει μια ωραία κοπέλα και τα αβρά χαρακτηριστικά της, σε συνδυασμό με την ανυπόκριτη και πρόσχαρη ιδιοσυγκρασία της, ήταν αρκετά για να αιχμαλωτίσουν την καρδιά του Πιερ. Η Πολίν δεν είχε εκδηλώσει ποτέ κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον για εκείνον. Και επειδή ο Πιερ αισθανόταν ανήμπορος να την πλησιάσει, είχε πάρει μια παράξενη πρωτοβουλία στις αρχές του καλοκαιριού: κάθε σαββατόβραδο άφηνε έξω από το παράθυρο της κοπέλας κάποιο μικρό δώρο που είχε βρει στη διάρκεια των περιπάτων του. Άλλοτε της έφτιαχνε ένα μπουκέτο από αγριολούλουδα· άλλοτε της έφερνε κάποια πέτρα ή ένα κλαδάκι με περίεργο σχήμα· και άλλοτε έφτιαχνε κολιέ ή βραχιόλια από αποξηραμένα λουλούδια τυλιγμένα γύρω από πλεγμένα, ντελικάτα βλαστάρια κισσού. Όταν έπεφτε η νύχτα, άφηνε το δώρο του στο περβάζι του παραθύρου, όπου έφτανε με ευκολία σκαρφαλώνοντας σε μια φλαμουριά που ο παππούς της κοπέλας είχε την «καταπληκτική ιδέα», όπως έλεγε, να φυτέψει δίπλα στο σπίτι, που βρισκόταν πίσω από τον καφεéné.

Η Πολίν παραξενευόταν από αυτά τα περίεργα δώρα που ανακάλυπτε, όταν άνοιγε τις κουρτίνες της τα κυριακάτικα πρωινά. Στην πραγματικότητα, αν εξαιρέσει κανείς κάποιες ανθοδέσμες, δεν ενθουσιαζόταν ιδιαίτερα με τον βουκολικό χαρακτήρα αυτών των δώρων. Θα προτιμούσε να της πρόσφεραν κάποια από εκείνα τα καλούδια που έστηναν οι πλανόδιοι πωλητές κάθε

μήνα στην πλατεία του χωριού. Παρ' όλα αυτά, είχε συγκινηθεί από τις εκδηλώσεις αγάπης και φλεγόταν από την επιθυμία να μάθει την ταυτότητα του άγνωστου θαυμαστή της.

Παρόλο που άρεσε σε όλους τους νεαρούς του χωριού, η Πολίν, απ' όσο ήταν γνωστό, δεν είχε αγαπητικό. Εδώ και καιρό, όμως, ήταν ξελογιασμένη με τον γιο του οδοποιού, τον Φρανσουά Φαρνέ, που είχε πάει να σπουδάσει στην πόλη. Η αναχώρηση του νεαρού, η ευφυΐα και η φιλοδοξία του, είχαν εντείνει τη γοητεία που ασκούσε στην κοπέλα, που φοβόταν πλέον ότι θα τον έχανε οριστικά. Πράγματι, ο Φρανσουά είχε πάρει το απολυτήριό του και είχε έρθει να περάσει το καλοκαίρι στο πατρικό του, προτού ξαναφύγει για μια άλλη, ακόμα πιο μεγάλη και μακρινή πόλη, για να σπουδάσει Νομική. Η Πολίν είχε προσέξει ότι τα δώρα είχαν αρχίσει να εμφανίζονται μόλις λίγες μέρες μετά την επιστροφή του Φρανσουά στο χωριό και ήταν πεπεισμένη ότι της τα πρόσφερε εκείνος, πράγμα που θέριεψε τα αισθήματά της γι' αυτόν.

Ο Πιερ, βέβαια, δεν γνώριζε τίποτα απ' όσα συνέβαιναν μες στο όμορφο κεφαλάκι της. Η Πολίν κυριέυε τα όνειρά του χρόνια τώρα, κι αυτό του αρκούσε εδώ και καιρό για να είναι ευτυχισμένος. Όμως, η απόφασή του να προσφέρει τα δώρα στην κοπέλα πρόδιδε μια νέα επιθυμία: να αποκαλύψει τα αισθήματά του και να ανιχνεύσει τα αισθήματα της Πολίν.

Ο Πιερ άρχισε να ψάχνει στον εγκαταλελειμμένο αμπελώνα κάποιο δώρο, για να προσφέρει στην αγαπημένη του. Άφησε το δισάκι του κάτω από τη μεγάλη βελανιδιά και διέσχισε αργά τον αγρό. Έφτασε στη μικρή, βραχώδη στήλη που ήταν πνιγμένη στα βάτα και τη σκαρφάλωσε. Θάυμασε τη θέα του ποταμού που περιζωνόταν από ιτιές και λεύκες, με τις κορφές

τους να λούζονται στο γλυκό φως του ήλιου που έγερνε. Μα η θέα που αγαπούσε περισσότερο να ατενίζει ο Πιερ ήταν αυτή του πυκνού και άγριου δάσους, που έμοιαζε να εκτείνεται ως το άπειρο στην άλλη πλευρά της λαγκαδιάς.

Σαν κινητοποιημένος από μια παράξενη, ενστικτώδη παρόρμηση, ο Πιερ ένωσε την ανάγκη να τρέξει ως το νερό. Κατέβηκε από τη βραχώδη στήλη και ροβόλησε τον αγρό με τα μάτια μισόκλειστα και τα χέρια ορθάνοιχτα, με το κορμί του απόλυτα παραδομένο στα δροσερά χάδια του ανέμου. Ξαφνικά, σκουντούφλησε σε ένα εμπόδιο και προσγειώθηκε βίαια περίπου τριάντα μέτρα μακριά από το ποτάμι. Έχασε τις αισθήσεις του.

Λίγο παραπέρα, κρυμμένο πίσω από μια συστάδα δέντρων, ένα κοριτσάκι παρακολουθούσε τη σκηνή. Το κορίτσι έμεινε ακίνητο στη θέση του.

